

## 13 ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

งบแสดงฐานะทางการเงิน (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

สินทรัพย์	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<b>สินทรัพย์หมุนเวียน</b>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,033.5	3.8	4,696.2	3.5	19,666.4	14.5
เงินลงทุนชั่วคราว	816.7	0.6	899.8	0.7	-	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7,545.0	5.7	8,850.0	6.6	7,191.8	5.3
สินค้าคงเหลือ	1,785.9	1.3	1,843.4	1.4	1,855.2	1.4
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	1,272.9	0.9
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	92.0	0.1	35.7	-	26.6	-
<b>รวมสินทรัพย์หมุนเวียน</b>	<b>15,273.1</b>	<b>11.5</b>	<b>16,325.1</b>	<b>12.2</b>	<b>30,012.9</b>	<b>22.1</b>
<b>สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</b>						
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	9.6	-	11.3	-	5.3	-
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	603.5	0.4
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	22,647.0	17.0	17,538.3	13.1	938.5	0.7
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	526.6	0.4	465.8	0.3	-	-
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	316.7	0.2	353.7	0.3	363.2	0.3
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	74,547.0	55.8	78,439.8	58.7	81,313.3	59.8
สินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	-	-	3,314.8	2.4
ค่าความนิยม	17,538.9	13.1	17,538.9	13.1	17,538.9	12.9
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,272.8	1.0	1,344.6	1.0	1,355.6	1.0
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	96.1	0.1	125.2	0.1	92.9	0.1
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น						
สิทธิการเช่า	901.0	0.7	1,021.8	0.8	-	-
อื่นๆ	370.0	0.2	497.2	0.4	511.4	0.3
<b>รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</b>	<b>118,225.7</b>	<b>88.5</b>	<b>117,336.6</b>	<b>87.8</b>	<b>106,037.4</b>	<b>77.9</b>
<b>รวมสินทรัพย์</b>	<b>133,498.8</b>	<b>100.0</b>	<b>133,661.7</b>	<b>100.0</b>	<b>136,050.3</b>	<b>100.0</b>

**งบแสดงฐานะทางการเงิน (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ต่อ)**

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<b>หนี้สินหมุนเวียน</b>						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	5,877.5	4.4	23.8	-	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	5,191.8	3.9	5,990.2	4.5	4,450.0	3.3
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	5,957.3	4.5	6,178.4	4.6	3,709.8	2.7
หนี้สินจากการยุติโครงการให้การรักษาพยาบาลตลอดชีพ	623.9	0.5	-	-	-	-
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่กำหนดชำระภายในหนึ่งปี						
- เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	4,181.4	3.1	193.4	0.1	107.5	0.1
- หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	-	-	319.8	0.2
- หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	14.0	-	16.9	-	-	-
- หุ้นกู้	-	-	4,999.8	3.7	-	-
- หุ้นกู้แปลงสภาพ-องค์ประกอบที่เป็นหนี้สิน	5,056.4	3.8	-	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	67.0	0.1	66.0	-	82.6	0.1
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	863.7	0.6	1,013.8	0.8	1,705.1	1.3
รายได้ค่าบัตรสมาชิกรอดับบัญชีส่วนที่ถึงกำหนดภายในหนึ่งปี	225.6	0.2	206.7	0.2	185.5	0.1
หนี้สินทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	7.2	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	515.1	0.3	574.1	0.5	652.8	0.4
<b>รวมหนี้สินหมุนเวียน</b>	<b>28,573.7</b>	<b>21.4</b>	<b>19,263.1</b>	<b>14.4</b>	<b>11,220.3</b>	<b>8.2</b>
<b>หนี้สินไม่หมุนเวียน</b>						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	5,145.5	3.9	4,507.5	3.4	6,000.0	4.4
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	-	-	3,141.9	2.3
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	19.5	-	30.5	-	-	-
หุ้นกู้	19,588.0	14.7	14,591.7	10.9	14,593.9	10.7
ประมาณการหนี้สินโครงการให้การรักษาพยาบาลตลอดชีพ	-	-	724.0	0.5	1,287.3	0.9
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	2,582.1	1.9	4,130.7	3.1	4,394.9	3.2
รายได้ค่าบัตรสมาชิกรอดับบัญชี	632.7	0.5	612.0	0.5	561.5	0.5
หนี้สินภาษีเงินได้รอดับบัญชี	3,447.6	2.6	2,550.3	1.9	3,324.4	2.4
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	71.6	0.1	70.3	0.1	63.3	0.1
<b>รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน</b>	<b>31,487.0</b>	<b>23.7</b>	<b>27,217.0</b>	<b>20.4</b>	<b>33,367.2</b>	<b>24.5</b>
<b>รวมหนี้สิน</b>	<b>60,060.7</b>	<b>45.1</b>	<b>46,480.1</b>	<b>34.8</b>	<b>44,587.5</b>	<b>32.7</b>

งบแสดงฐานะทางการเงิน (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ต่อ)

ส่วนของผู้อถือหุ้น	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 17,582,235,672 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.1 บาท	1,758.2	1.3	1,758.2	1.3	1,758.2	1.3
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว						
หุ้นสามัญ 15,892,001,895 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.1 บาท (2561: หุ้นสามัญ 15,668,956,048 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.1 บาท)	1,566.9	1.2	1,589.2	1.2	1,589.2	1.2
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	24,741.1	18.5	30,166.1	22.6	30,166.1	22.2
ผลต่างจากการปรับโครงสร้างการถือหุ้น	305.0	0.2	305.0	0.2	305.0	0.2
ส่วนเกินมูลค่าเงินลงทุนที่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีของบริษัทย่อย กำไรสะสม	(2,683.6)	(2.0)	(2,693.6)	(2.0)	(2,699.6)	(2.0)
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	175.8	0.1	175.8	0.1	175.8	0.1
ยังไม่ได้จัดสรร	37,657.4	28.2	45,708.0	34.2	47,099.5	34.6
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้อถือหุ้น	8,557.5	6.4	8,562.9	6.4	11,274.2	8.4
รวมส่วนของผู้อถือหุ้นของบริษัทฯ	70,320.1	52.6	83,813.4	62.7	87,910.2	64.7
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	3,118.0	2.3	3,368.2	2.5	3,552.6	2.6
<b>รวมส่วนของผู้อถือหุ้น</b>	<b>73,438.1</b>	<b>54.9</b>	<b>87,181.6</b>	<b>65.2</b>	<b>91,462.8</b>	<b>67.3</b>
<b>รวมหนี้สินและส่วนของผู้อถือหุ้น</b>	<b>133,498.8</b>	<b>100.0</b>	<b>133,661.7</b>	<b>100.0</b>	<b>136,050.3</b>	<b>100.0</b>

**งบกำไรขาดทุน (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563**

	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<b>รายได้</b>						
รายได้ค่ารักษาพยาบาล	74,286.2	94.9	79,630.3	87.1	65,166.5	91.2
รายได้จากการจำหน่ายสินค้า	3,086.8	3.9	3,092.4	3.4	2,907.6	4.1
รายได้อื่น						
เงินปันผลรับ	16.3	0.0	9.3	0.0	5.4	0.0
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	-	7,619.0	8.3	2,429.0	3.4
อื่น ๆ	915.3	1.2	1,051.2	1.2	983.1	1.4
รวมรายได้อื่น	931.6	1.2	8,679.5	9.5	3,417.5	4.8
<b>รวมรายได้</b>	<b>78,304.6</b>	<b>100.0</b>	<b>91,402.2</b>	<b>100.0</b>	<b>71,491.6</b>	<b>100.0</b>
<b>ค่าใช้จ่าย</b>						
ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลและต้นทุนขาย	50,501.8	64.5	54,276.7	59.4	46,371.2	64.9
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	15,998.2	20.4	17,446.6	19.1	14,160.9	19.8
<b>รวมค่าใช้จ่าย</b>	<b>66,500.0</b>	<b>84.9</b>	<b>71,723.3</b>	<b>78.5</b>	<b>60,532.1</b>	<b>84.7</b>
<b>กำไรจากการดำเนินงาน</b>	<b>11,804.6</b>	<b>15.1</b>	<b>19,678.9</b>	<b>21.5</b>	<b>10,959.5</b>	<b>15.3</b>
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,689.7	2.2	1,022.4	1.1	272.9	0.4
รายได้ทางการเงิน	58.0	0.1	110.1	0.1	39.1	0.1
ต้นทุนทางการเงิน	(1,165.5)	(1.5)	(928.8)	(1.0)	(870.9)	(1.2)
<b>กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้</b>	<b>12,386.8</b>	<b>15.8</b>	<b>19,882.6</b>	<b>21.8</b>	<b>10,400.6</b>	<b>14.5</b>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(2,739.8)	(3.5)	(3,873.4)	(4.2)	(2,751.3)	(3.8)
<b>กำไรสำหรับปี</b>	<b>9,647.0</b>	<b>12.3</b>	<b>16,009.2</b>	<b>17.5</b>	<b>7,649.3</b>	<b>10.7</b>
<b>การแบ่งปันกำไร</b>						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	9,191.4	11.7	15,517.2	17.0	7,214.2	10.1
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	455.6	0.6	492.0	0.5	435.0	0.6
	9,647.0	12.3	16,009.2	17.5	7,649.2	10.7
<b>กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน</b>						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.59		0.99		0.45	
<b>จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)</b>	<b>15,570.4</b>		<b>15,742.8</b>		<b>15,892.0</b>	

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	2561		2562		2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
กำไรสำหรับปี	9,647.0	12.3	16,009.2	17.5	7,649.2	10.7
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:						
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนใน						
หลักทรัพย์เพื่อขาย - สุทธิจากภาษีเงินได้	(96.9)	(0.1)	(61.9)	(0.1)	-	-
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าบการเงินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(15.3)	(0.0)	(108.9)	(0.1)	(4.5)	(0.0)
ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นของบริษัทร่วม	(412.0)	(0.5)	(500.0)	(0.5)	171.6	0.2
โอนกลับส่วนแบ่งกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นของบริษัทร่วมไปยังกำไรสะสม	-	-	-	-	(111.7)	(0.2)
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
- สุทธิจากภาษีเงินได้	(524.2)	(0.7)	(670.8)	(0.7)	55.4	0.1
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลกำไร(ขาดทุน)จากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน						
- สุทธิจากภาษีเงินได้	-	-	-	-	3.1	0.0
กลับรายการจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	-	-	-	(8.8)	(0.0)
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดิน - สุทธิจากภาษีเงินได้	593.8	0.8	1,048.8	1.1	2,619.1	3.7
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย - สุทธิจากภาษีเงินได้	(268.5)	(0.3)	(582.2)	(0.6)	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
- สุทธิจากภาษีเงินได้	325.3	0.4	466.6	0.5	2,613.4	3.7
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(198.9)	(0.3)	(204.2)	(0.2)	2,668.8	3.7
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	9,448.1	12.1	15,805.0	17.3	10,318.0	14.4
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	8,887.2	11.3	15,289.0	16.7	9,807.2	13.7
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	560.9	0.7	516.0	0.6	510.8	0.7
	9,448.1	12.1	15,805.0	17.3	10,318.0	14.4

งบกระแสเงินสด (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	2561 ล้านบาท	2562 ล้านบาท	2563 ล้านบาท
<b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน</b>			
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	12,386.9	19,882.6	10,400.6
ปรับรายการที่กระทบกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ(จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,386.2	5,752.1	6,412.7
รายการตัดบัญชีสินทรัพย์	23.5	9.6	23.6
ขาดทุนจากการลดมูลค่าและตัดจำหน่ายของภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	8.6	9.2	4.9
หนี้สูญและผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	197.8	188.8	99.4
ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ (กลับรายการ)	(3.0)	68.1	9.5
ค่าเผื่อการปรับลดราคาทุนของสินค้าให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับของสินค้าคงเหลือ	14.8	37.6	9.6
รายได้ค่าบัตรสมาชิกรอตัดบัญชีตัดจ่าย	(292.8)	(292.5)	(277.1)
กำไรจากการขายสินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	-	(3.3)
กำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน	-	-	(30.2)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนระยะยาวอื่น	18.0	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(1,689.7)	(1,022.4)	(272.9)
ค่าใช้จ่ายในการออกหุ้นกู้และหุ้นกู้แปลงสภาพตัดจำหน่าย	25.0	13.5	2.4
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	(7,619.0)	(2,429.0)
ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	31.1	0.4	9.1
กำไรจากการปรับมูลค่ายุติธรรมของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(14.9)	(34.8)	(0.4)
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(8.9)	15.4	(2.4)
ค่าใช้จ่ายประมาณการหนี้สิน โครงการให้การรักษาพยาบาลตลอดชีพ	-	100.1	268.3
ค่าใช้จ่ายประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	318.5	956.1	443.6
ค่าใช้จ่ายวันหยุดพนักงาน	11.7	10.0	(118.4)
รายได้ทางการเงิน	(58.0)	(110.2)	(39.1)
เงินปันผลรับ	(16.3)	(9.3)	(5.4)
ต้นทุนทางการเงิน	1,165.5	928.8	870.9
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์			
และหนี้สินดำเนินงาน	17,504.0	18,884.1	15,376.4

งบกระแสเงินสด (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ต่อ)

	2561 ล้านบาท	2562 ล้านบาท	2563 ล้านบาท
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง(เพิ่มขึ้น)			
ลูกหนี้การค้าและลูกค้านอื่น	(769.0)	(1,493.0)	1,453.1
สินค้าคงเหลือ	(65.5)	(95.1)	(21.4)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4.1	(18.8)	10.2
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(60.2)	(48.7)	41.8
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	380.5	77.1	(592.1)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	718.0	211.6	(2,246.7)
รายได้ค่าบริการสมาชิกโรคตับแข็ง	294.9	253.0	205.3
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(12.0)	113.5	42.3
ประมาณการหนี้สิน โครงการให้การรักษายาบาลดลดชีพ	-	-	295.0
ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	(80.3)	(135.3)	(179.3)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	3.7	(1.2)	(7.0)
กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	17,918.2	17,747.2	14,377.6
เงินสรับจากรายได้ทางการเงิน	55.4	99.2	38.0
จ่ายต้นทุนทางการเงิน	(936.7)	(837.3)	(765.7)
เงินสรับจากการขอคืนภาษี	32.3	35.3	74.9
จ่ายภาษีเงินได้	(2,265.0)	(2,498.3)	(2,043.5)
กระแสเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	14,804.2	14,546.1	11,681.3

## งบกระแสเงินสด (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ต่อ)

	2561	2562	2563
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
<b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน</b>			
เงินลงทุนชั่วคราวเพิ่มขึ้น	(241.6)	(73.1)	-
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	-	-	(369.7)
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)	(1.6)	(1.7)	6.0
เงินสดรับจากเงินปันผลรับ	513.2	550.7	597.9
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น	(5,963.7)	(169.9)	(26.7)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วมและเงินลงทุนระยะยาวอื่น	-	12,731.8	18,773.7
จ่ายภาษีเงินได้จากการกำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	(2,250.2)	-
เงินสดรับจากการคืนทุนของเงินลงทุนที่วัดมูลค่ายุติธรรม			
ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	24.3
เงินสดจ่ายซื้อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	(1.6)	(2.1)	(5.4)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	43.3	25.3	33.8
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(7,119.0)	(7,437.0)	(6,335.2)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการเช่า	(270.3)	(167.9)	-
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(309.5)	(387.9)	(313.4)
<b>กระแสเงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน</b>	<b>(13,350.8)</b>	<b>2,818.0</b>	<b>12,385.3</b>
<b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน</b>			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น(ลดลง)	-	(1.0)	16.6
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น(ลดลง)	5,805.3	(5,853.4)	(23.8)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	5,000.0
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(1,461.3)	(4,625.9)	(3,593.4)
เงินสดจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	-	-	(509.0)
เงินสดจ่ายชำระเจ้าหนี้สัญญาเช่าการเงิน	(23.0)	(17.0)	-
เงินสดจ่ายชำระได้ถอนหุ้นกู้	-	-	(5,000.0)
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยจากผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(7.1)	(18.6)	(20.5)
เงินปันผลจ่าย	(5,594.4)	(6,940.9)	(4,741.0)
เงินปันผลจ่ายของบริษัทย่อยแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(230.6)	(244.6)	(225.3)
<b>กระแสเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน</b>	<b>(1,511.1)</b>	<b>(17,701.4)</b>	<b>(9,096.4)</b>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(57.7)	(337.3)	14,970.2
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	5,091.2	5,033.5	4,696.2
<b>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี</b>	<b>5,033.5</b>	<b>4,696.2</b>	<b>19,666.4</b>



งบกระแสเงินสด (เลือกแสดงเฉพาะรายการที่มีนัยสำคัญ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ต่อ)

ข้อมูลเพิ่มเติมประกอบงบกระแสเงินสด	2561	2562	2563
รายการที่ไม่ใช่เงินสด	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
สินทรัพย์ซื้อภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	17.0	29.1	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้เพิ่มขึ้น	-	-	496.2
เจ้าหนี้ค่าซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้น (ลดลง)	145.4	462.4	(805.2)
เจ้าหนี้ค่าก่อสร้างและเงินประกันผลงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)	97.0	258.9	(142.9)
เงินปันผลค้างจ่ายเพิ่มขึ้น	5.0	20.5	36.4

**14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ**

บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) และบริษัทย่อย มีรายได้จากการดำเนินงานรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 รายได้จากการดำเนินงานรวมมีจำนวน 69,057 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18 จากปี 2562 มีสาเหตุหลักจากการลดลงของรายได้ค่าบริการพยาบาลร้อยละ 18 จากผลกระทบเชิงลบของ COVID-19 ที่ส่งผลกระทบต่อตลาดอย่างมีนัยยะของผู้ป่วยชาวต่างชาติตลอดทั้งปี

บริษัทและบริษัทย่อยมีการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่ส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพในการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาส 2/2563 ทั้งการควบคุมค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงานประจำ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่นๆ ทำให้ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมี EBITDA จำนวน 14,938 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20 จากปี 2562 ส่งผลให้ EBITDA Margin ลดลงจากร้อยละ 22.2 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 21.6 ในปี 2563

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกกำไรพิเศษ (สุทธิจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้) จำนวน 1,169 ล้านบาท จากการจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมด ในบริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน) (“BH”)

หากไม่รวมรายการพิเศษ บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรก่อนรายการพิเศษจำนวน 6,045 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 40 จากปี 2562 หากรวมรายการพิเศษ บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิจำนวน 7,214 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 54 จากปี 2562

**สรุปเหตุการณ์ที่สำคัญ**

1. ทริสเรตติ้งเพิ่มอันดับเครดิตองค์กรและหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกันของบริษัทเป็นระดับ “AA”  
เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2563 ทริสเรตติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรและหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกันของบริษัทที่ระดับ “AA” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “คงที่” โดยอันดับเครดิตสะท้อนถึงสถานะทางธุรกิจที่แข็งแกร่งจากการเป็นผู้ประกอบการโรงพยาบาลเอกชนรายใหญ่ที่สุดในประเทศที่มีเครือข่ายขนาดใหญ่ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ การประเมินอันดับเครดิตพิจารณาถึงผลการดำเนินงานที่ดีของบริษัท ตลอดจนความเสี่ยงทางการเงินที่อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพคล่องที่เพียงพอ

**2. ความร่วมมือด้านประกันสุขภาพ**

- ความร่วมมือกับ Ping An Health Insurance Company of China Limited (PAH)

บริษัทได้ลงนามในสัญญาความร่วมมือกับ PAH ซึ่งเป็นบริษัทประกันรายใหญ่ที่มีมูลค่าตลาดสูงสุดในประเทศจีน ในการขยายบริการสุขภาพมาตรฐานระดับโลก เพื่อสมาชิกประกันสุขภาพของ PAH สามารถเดินทางเข้ารับการรักษาพยาบาลกับโรงพยาบาลในเครือข่ายของบริษัท เป็นการรองรับการขยายตลาดไปยังประเทศจีน

- ความร่วมมือกับบริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน) ในโครงการ Viriyah Healthcare by BDMS

บริษัทร่วมมือกับบริษัท วิริยะประกันภัย จำกัด (มหาชน) ออก Viriyah Healthcare by BDMS ‘คุ้มครองค้ำค่า ราคาเพื่อคนไทย’ ซึ่งเป็น BDMS Exclusive Health Insurance เพื่อให้คนไทยได้เข้าถึงการรักษาพยาบาลระดับสากลด้วยเครือข่ายโรงพยาบาลทั่วประเทศ ด้วยเบี้ยประกันที่ไม่แพง มีเงื่อนไขความคุ้มครองแบบเหมาจ่าย ไม่จำกัดจำนวนครั้งในแต่ละปี ได้รับผลประโยชน์ใหม่ต่อเนื่องทุกปี คุ้มครองตั้งแต่อายุ 16-60 ปี และต่อเนื่องจนถึง 80 ปี

### 3. เปิดให้บริการโรงพยาบาลจอมเทียน

วันที่ 15 พฤษภาคม 2563 โรงพยาบาลจอมเทียน โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ เปิดให้บริการเป็นโรงพยาบาลในเครือแห่งที่ 49 มีเตียงโครงสร้างทั้งสิ้น 232 เตียง ซึ่งขณะนี้เปิดให้บริการ 30 เตียง ดูแลลูกค้าระดับกลาง และคนในท้องถิ่น เป็นการขยายตลาดของโรงพยาบาลกรุงเทพพญาไทให้กว้างขึ้น

### 4. พัฒนารูปแบบการให้บริการเพื่อป้องกันการระบาดของ COVID-19

บริษัทได้มีการพัฒนารูปแบบการให้บริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่แพทย์ พนักงานและผู้เข้ารับบริการสามารถเดินทางมาใช้บริการในช่วงการแพร่ระบาด และได้มีการพัฒนาระบบการสื่อสารและแนวทางการบริการให้แก่ผู้ป่วย อาทิ การจัดแยกพื้นที่ให้บริการ การให้บริการผ่าน Telemedicine และแอปพลิเคชันบริการ in-home health services ทั้งการบริการเจาะเลือด ฉีดวัคซีน และจัดส่งยาถึงบ้าน รวมทั้งนำนวัตกรรมทางการแพทย์อย่าง Healthy Bot และ Tytocare มาให้บริการ

นอกจากนี้ โรงพยาบาลกรุงเทพสำนักงานใหญ่ ร่วมกับ Mövenpick BDMS Wellness Resort Bangkok ได้รับการรับรองจากรัฐบาล ให้เป็นสถานกักกันโรคแห่งรัฐทางเลือก (ASQ) เพื่อการเฝ้าสังเกตอาการ 15 วัน สำหรับคนไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ

### 5. การขายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH รวมจำนวน 182,513,006 หุ้น และรับรู้กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน BH ตามรวมตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินรวมสุทธิ (ค่าใช้จ่ายทางภาษี) เป็นจำนวนเงิน 1,169 ล้านบาท

### ผลการดำเนินงานตามงบการเงินรวมสำหรับปี 2563

รายได้จากการดำเนินงาน			
(ล้านบาท)	ปี 2563	ปี 2562	เปลี่ยนแปลง
รายได้ค่ารักษาพยาบาล	65,166	79,630	(18)%
รายได้จากการจำหน่ายสินค้า	2,908	3,092	(6)%
รายได้อื่น	983	1,051	(6)%
รายได้จากการดำเนินงานรวม	69,057	83,774	(18)%

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการดำเนินงานรวมจำนวน 69,057 ล้านบาท ลดลง 14,717 ล้านบาท หรือร้อยละ 18 จากปี 2562 เนื่องจาก

- รายได้ค่ารักษาพยาบาล จำนวน 65,166 ล้านบาท ลดลง 14,464 ล้านบาท หรือร้อยละ 18 จากปี 2562 มีสาเหตุหลักจากการลดลงของจำนวนผู้ป่วย ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้รายได้ค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยชาวต่างชาติลดลง ร้อยละ 43 จากปี 2562 โดยมีการลดลงหลักจากผู้ป่วยตะวันตก ร้อยละ 78 ผู้ป่วยชาวพม่า ร้อยละ 70 และผู้ป่วยชาวออสเตรเลีย ร้อยละ 57 ขณะที่รายได้ค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยชาวไทยลดลง ร้อยละ 8 จากปี 2562 ทั้งนี้สัดส่วนรายได้ของผู้ป่วยชาวไทยต่อต่างชาติเปลี่ยนแปลงจากที่ร้อยละ 70 ต่อร้อยละ 30 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 79 ต่อร้อยละ 21 ในปี 2563

การลดลงของรายได้ค่ารักษาพยาบาลแบ่งเป็นการลดลงจากโรงพยาบาลเครือข่ายในกรุงเทพและปริมณฑล ร้อยละ 21 และการลดลงของโรงพยาบาลเครือข่ายนอกกรุงเทพและปริมณฑล ร้อยละ 13 จากปี 2562

การลดลงของจำนวนผู้ป่วย ทำให้อัตราการครองเตียงลดลงจากร้อยละ 67 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 52 ในปี 2563

รายได้ค่ารักษาพยาบาลของปี 2563	เปลี่ยนแปลง (yoy)	สัดส่วนของรายได้
<b>การเติบโตของรายได้ ค่ารักษาพยาบาล</b>	<b>(18)%</b>	<b>100%</b>
<b>แบ่งตามโรงพยาบาลในกรุงเทพและนอกกรุงเทพ</b>		
กรุงเทพและปริมณฑล	(21)%	56%
นอกกรุงเทพและปริมณฑล	(13)%	44%
<b>แบ่งตามกลุ่มผู้ป่วยชาวไทยและชาวต่างชาติ</b>		
ผู้ป่วยชาวไทย	(8)%	79%
ผู้ป่วยชาวต่างประเทศ	(43)%	21%
<b>แบ่งตามกลุ่มผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน</b>		
ผู้ป่วยนอก	(15)%	47%
ผู้ป่วยใน	(20)%	53%

- รายได้จากการจำหน่ายสินค้าและอาหาร จำนวน 2,908 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6 จากปี 2562 ส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของรายได้จากการส่งออกของบริษัท เอ.เอ็น.บี. ลาบอราตอรี (อานวยเภสัช) จำกัด
- รายได้อื่นจำนวน 983 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6 จากปี 2562

### ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

(ล้านบาท)	ปี 2563	ปี 2562	เปลี่ยนแปลง
ต้นทุนค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ	46,371	54,277	(15)%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	14,161	17,447	(19)%
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าเสื่อมราคา รวม	60,532	71,723	(16)%

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยรายงานค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าเสื่อมราคา จำนวน 60,532 ล้านบาท ลดลง 11,191 ล้านบาท หรือร้อยละ 16 จากปี 2562

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย จำนวน 6,413 ล้านบาท ในปี 2563 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 จากปี 2562 มีสาเหตุหลักมาจากการมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ทำให้ในปี 2563 บริษัทมีการบันทึกค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 391 ล้านบาท หากไม่รวมผลกระทบจากการมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ ฉบับที่ 16 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปี 2562

### รายการอื่นๆ

- ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 273 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 73 จากปี 2562 ส่วนใหญ่มาจากการลดลงของส่วนแบ่งกำไรเงินลงทุนใน BH และการขายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH ในไตรมาส 4/2563
- ค่าใช้จ่ายทางการเงินลดลงเป็น 871 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 6 จากปี 2562 เนื่องจากหนี้สินที่ลดลงจากการครบกำหนดไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพในเดือนกันยายน 2562 ประกอบกับการลดลงจากการชำระคืนเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างปี 2563
- ภาษีเงินได้นิติบุคคล จำนวน 2,751 ล้านบาทลดลงร้อยละ 29 จากปี 2562 สาเหตุหลักมาจากการลดลงของกำไรก่อนภาษีนิติบุคคล โดยในปี 2563 และปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกภาษีจากรายการพิเศษ จำนวน 1,260 ล้านบาท และ 1,379 ล้านบาท ตามลำดับ

### รายการพิเศษ (“Non-recurring items”)

ในปี 2563 และปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกรายการพิเศษ (สุทธิจากค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้) จำนวน 1,169 ล้านบาท และ 5,464 ล้านบาท ตามลำดับ มีรายละเอียดดังนี้

(ล้านบาท)	จำนวน	ภาษี	สุทธิจากภาษี
ปี 2563			
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน BH	2,429	(1,260)	1,169
ปี 2562			
1. กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)	7,617	(1,523)	6,094
2. ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน (400 วัน)	(616)	123	(493)

(ล้านบาท)	จำนวน	ภาษี	สุทธิจากภาษี
3. ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่ดิน สำหรับสถานีไฟฟ้า	(110)	22	(88)
4. การด้อยค่าสิทธิทางการค้าของบริษัท เซฟคริก เซ็นเตอร์ จำกัด	(50)	-	(50)
5. กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนระยะยาวอื่น	2	(1)	1
รวม	6,843	(1,379)	5,464

วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร			
(ล้านบาท)	ปี 2563	ปี 2562	เปลี่ยนแปลง
EBITDA *	14,938	18,579	(20)%
อัตรากำไร EBITDA *	21.6%	22.2%	
EBITDA	14,938	17,803	(16)%
อัตรากำไร EBITDA	21.6%	21.3%	
ส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทรวม	273	1,022	(73)%
EBIT *	8,843	13,969	(37)%
อัตรากำไร EBIT *	12.8%	16.7%	
กำไรก่อนรายการพิเศษ	6,045	10,053	(40)%
อัตรากำไรก่อนรายการพิเศษ	8.8%	12.0%	
รายการพิเศษสุทธิ	1,169	5,464	(79)%
กำไรสุทธิ	7,214	15,517	(54)%
อัตรากำไรสุทธิ	10.4%	18.5%	
กำไรก่อนรายการพิเศษต่อหุ้น (บาท)	0.38	0.64	(40)%
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.45	0.99	(54)%
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (ล้านหุ้น)	15,892	15,743	

\* ไม่รวมรายการพิเศษ

#### หมายเหตุ

EBITDA = รายได้จากการดำเนินงานรวม – รายจ่ายจากการดำเนินงานรวม (ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย)  
อัตรากำไรคำนวณจากฐานรายได้จากการดำเนินงานรวม

หากไม่รวมรายการพิเศษ EBITDA ลดลงจาก 18,579 ล้านบาท ในปี 2562 เป็น 14,938 ล้านบาท ในปี 2563 หรือลดลงร้อยละ 20 ส่งผลให้ EBITDA Margin ลดลงจากร้อยละ 22.2 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 21.6 ในปี 2563

บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรก่อนรายการพิเศษ จำนวน 6,045 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 40 จากปี 2562 ส่งผลให้อัตรากำไรลดลงจากร้อยละ 12.0 ในปี 2562 เป็นร้อยละ 8.8 ในปี 2563

หากรวมรายการพิเศษ บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิ 7,214 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 54 จากปี 2562 และมีอัตรากำไรที่ร้อยละ 10.4 ขณะที่กำไรต่อหุ้นเท่ากับ 0.45 บาทต่อหุ้น หรือลดลงร้อยละ 54 จากปี 2562

สินทรัพย์ (ล้านบาท)	ธ.ค. 63	ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	19,666	4,696	319%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7,192	8,850	(19)%
สินค้าคงเหลือ	1,855	1,843	1%
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	939	17,538	(95)%
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	81,313	78,440	4%
ค่าความนิยม	17,539	17,539	0%
สินทรัพย์สิทธิการใช้	3,315	-	n.a.
สินทรัพย์อื่นๆ	4,231	4,755	(11)%
<b>รวมสินทรัพย์</b>	<b>136,050</b>	<b>133,662</b>	<b>2%</b>

งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 136,050 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 2 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ส่วนใหญ่เกิดจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 14,970 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH ระหว่างปีเป็นหลัก การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้จำนวน 3,315 ล้านบาท จากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า การเพิ่มขึ้นของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 2,873 ล้านบาท สืบเนื่องจากการลดลงของเงินลงทุนในบริษัทร่วมจำนวน 16,600 ล้านบาท และการลดลงของลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่น จำนวน 1,658 ล้านบาท

บริษัทมีค่าความนิยม จำนวน 17,539 ล้านบาท ไม่เปลี่ยนแปลงจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 โดยค่านิยมส่วนใหญ่เกิดจากการรวมกิจการกับ (1) กลุ่มโรงพยาบาลพญาไท และเปาโล จำนวน 9,310 ล้านบาท (2) โรงพยาบาลกรุงเทพ สยามจันทร์ โรงพยาบาลเทพาคร โรงพยาบาลกรุงเทพเมืองราช และโรงพยาบาลกรุงเทพเมืองเพชร จำนวน 3,285 ล้านบาท และ (3) โรงพยาบาลกรุงเทพศิริโรจน์ จำนวน 2,702 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทได้มีการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยมทุกปี หรือเมื่อใดก็ตามที่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามบริษัทได้พิจารณาแล้วว่าค่าความนิยมดังกล่าวไม่เกิดการด้อยค่า

สำหรับสินทรัพย์อื่นๆ จำนวน 4,231 ล้านบาท ส่วนใหญ่ประกอบด้วย สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ จำนวน 1,356 ล้านบาท และ สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น ได้แก่ เงินลงทุนในกองทุนรวม เงินฝากประจำและตั๋วเงินคลัง จำนวน 1,273 ล้านบาท

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ล้านบาท)	ธ.ค. 63	ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	4,450	5,990	(26)%
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,710	6,178	(40)%

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
(ล้านบาท)	ธ.ค. 63	ธ.ค. 62	เปลี่ยนแปลง
หุ้นกู้ *	14,594	19,591	(26)%
เงินกู้ระยะยาว *	6,107	4,701	30%
หนี้สินตามสัญญาเช่า *	3,462	-	n.a.
หนี้สินอื่นๆ	12,265	10,019	22%
<b>รวมหนี้สิน</b>	<b>44,588</b>	<b>46,480</b>	<b>(4)%</b>
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท	87,910	83,813	5%
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	3,553	3,368	5%
<b>รวมส่วนของผู้ถือหุ้น</b>	<b>91,463</b>	<b>87,182</b>	<b>5%</b>

\* รวมส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

หนี้สินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 44,588 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของหุ้นกู้จากการไถ่ถอนที่ครบกำหนดระหว่างงวด จำนวน 5,000 ล้านบาท การลดลงของค่าใช้จ่ายค้างจ่าย จำนวน 2,469 ล้านบาท และการลดลงของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น จำนวน 1,540 ล้านบาท สุทธิด้วยการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินสุทธิจำนวน 1,407 ล้านบาท และการเพิ่มขึ้นของหนี้สินตามสัญญาเช่าสุทธิจำนวน 3,462 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า

ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อย ณ 31 ธันวาคม 2563 จำนวน 91,463 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

#### การบริหารสภาพคล่องและเงินทุน

กระแสเงินสด	
(ล้านบาท)	ปี 2563
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	11,681
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	12,385
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(9,096)
<b>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ</b>	<b>14,970</b>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ ต้นงวด	4,696
<b>เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ สิ้นงวด</b>	<b>19,666</b>



สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 14,970 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดสุทธิยกมา ณ วันต้นงวด จำนวน 4,696 ล้านบาท เป็นผลให้เงินสดสุทธิปลายงวดคงเหลือเท่ากับ 19,666 ล้านบาท รายละเอียดกระแสเงินสดแต่ละกิจกรรม มีดังนี้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 11,681 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการกำไรระหว่างปี

ส่วนกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมลงทุน จำนวน 12,385 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 18,774 ล้านบาท ซึ่งมาจากการจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH สุทธิด้วยการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 6,335 ล้านบาท เพื่อขยายและปรับปรุงโรงพยาบาลเครือข่าย

กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน จำนวน 9,096 ล้านบาท ส่วนใหญ่เกิดจากการไถ่ถอนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดระหว่างงวด จำนวน 5,000 ล้านบาท การจ่ายเงินปันผล จำนวน 4,741 ล้านบาท และการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินจำนวน 3,593 ล้านบาท สุทธิด้วยการกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน จำนวน 5,000 ล้านบาท

#### อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราผลตอบแทน (ร้อยละ)	ปี 2563	ปี 2562
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	4.5	7.5
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	7.0	13.0
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)		
อัตราส่วนสภาพคล่อง	2.7	0.8
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	2.4	0.7
การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (วัน)		
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	43.8	36.8
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	14.4	12.0
ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ย	40.5	37.1
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (เท่า)		
อัตราความสามารถในการชำระดอกเบี้ย	17.2	19.2
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.3	0.3
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.1	0.2
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA	0.3	1.1

#### หมายเหตุ

- ไม่รวมรายการพิเศษ
- การบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน คำนวณจาก 360 วัน
- อัตราความสามารถในการชำระดอกเบี้ย = EBITDA / ดอกเบี้ยจ่าย
- หนี้สินหมายถึงหนี้สินส่วนที่มีภาระดอกเบี้ย

หากไม่รวมรายการพิเศษ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของกำไรจากการดำเนินงานในปี 2563

อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วเพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จากการจำหน่ายเงินลงทุนทั้งหมดใน BH ประกอบกับไม่มีหุ้นกู้แปลงสภาพคงค้างและการลดลงของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 36.8 วันในปี 2562 เป็น 43.8 วันในปี 2563 เนื่องจาก COVID-19 ส่งผลให้รายได้ลดลง ทำให้การดำเนินการเก็บหนี้ทั้งในและต่างประเทศไม่สะดวก ทั้งนี้ บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายการให้สินเชื่อการค้าและพิจารณาวงเงินเครดิตตามความเหมาะสมของคู่สัญญาในแต่ละโรงพยาบาล โดยมีการกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า สำหรับคู่สัญญาในประเทศประมาณ 30 - 60 วัน ส่วนคู่สัญญาต่างประเทศประมาณ 30 - 90 วัน นอกจากนี้จะมีการวิเคราะห์ทบทวนเครดิตปีละครั้ง เพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงทางในการรับชำระหนี้

ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 12.0 วัน ในปี 2562 เป็น 14.4 วัน ในปี 2563 เพื่อให้สินค้าเพียงพอต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้สินค้าคงเหลือส่วนใหญ่เป็นยาและเวชภัณฑ์ โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีแผนบริหารสินค้าคงเหลืออย่างมีประสิทธิภาพและมีการควบคุมภายในที่ดี มีการตรวจนับสินค้าคงเหลืออย่างน้อยปีละครั้ง โดยพิจารณาตั้งค่าเผื่อการปรับลดราคาทุน สำหรับสินค้าคงเหลือที่มีวันหมดอายุ สินค้าคงเหลือที่มีการเคลื่อนไหวน้อยหรือสินค้าเสื่อมสภาพ เพื่อให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

ในทำนองเดียวกัน ระยะเวลาชำระหนี้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 37.1 วันในปี 2562 เป็น 40.5 วันในปี 2563 เนื่องจากการบริหารการจ่ายชำระหนี้ของบริษัท

อัตราความสามารถในการชำระดอกเบี้ยลดลงจาก 19.2 เท่าในปี 2562 เป็น 17.2 เท่าในปี 2563

อัตราส่วนหนี้สินส่วนที่มีภาระดอกเบี้ยต่อทุน (Total Debt to Equity) ไม่เปลี่ยนแปลงที่ 0.3 เท่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ขณะที่อัตราส่วนหนี้สินส่วนที่มีภาระดอกเบี้ยสุทธิต่อทุน (Net Debt to Equity) ลดลงจาก 0.2 เท่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็น 0.1 เท่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ในทำนองเดียวกันอัตราส่วนหนี้สินส่วนที่มีภาระดอกเบี้ยสุทธิต่อ EBITDA ลดลงจาก 1.1 เท่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เป็น 0.3 เท่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 จากการเพิ่มขึ้นของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ผลกระทบของ COVID-19 มีความไม่แน่นอนสูง รวมถึงยังไม่สามารถคาดการณ์แนวโน้มและระยะเวลาของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามบริษัทและบริษัทย่อยมีความมั่นใจว่า บริษัทมีสภาพคล่องที่เพียงพอ และสามารถรับมือต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้จากนโยบายการจัดการและควบคุมโครงสร้างทางการเงินที่รัดกุม

## มุมมองผู้บริหาร

ในปี 2564 บริษัทคาดว่าธุรกิจจะทยอยปรับตัวดีขึ้นจากความเป็นไปได้ในการมีวัคซีนป้องกัน COVID-19 หลังจากสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้ บริษัทเชื่อว่าธุรกิจจะมีการเติบโตจากทั้งผู้ป่วยชาวไทยและชาวต่างชาติ

### กลยุทธ์ในการดำเนินงาน

การมีโรงพยาบาลเครือข่ายที่ครอบคลุมผู้ป่วยในหลายระดับทั่วทุกภูมิภาค ภายใต้แบรนด์ที่หลากหลาย เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจให้เติบโต รองรับความต้องการการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้บริษัทมีการวางแผนงานในการดำเนินงานในอนาคตที่สำคัญดังนี้

- **การเพิ่มจำนวนผู้รับบริการ**

เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ทำให้จำนวนผู้ป่วยลดลง โดยเฉพาะผู้ป่วยชาวต่างชาติที่ไม่สามารถเดินทางเข้ามารักษาพยาบาลในประเทศไทยได้ บริษัทจึงมุ่งเน้นการขยายฐานผู้รับบริการชาวไทย ทั้งด้านการป้องกันก่อนการเจ็บป่วย (Preventive Care) การตรวจสุขภาพ และการรักษาพยาบาล เพื่อเพิ่มจำนวนผู้รับบริการทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก โดยจะให้บริการที่มีคุณภาพในราคาที่เข้าถึงได้ รวมถึงมีการออกแพคเกจการตรวจสุขภาพ การรักษาพยาบาลและการผ่าตัดอย่างครบครัน

- **การขยายฐานลูกค้าประกันสุขภาพ**

บริษัทมุ่งสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับบริษัทประกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยบริษัทได้ร่วมกับบริษัทประกันในประเทศออกกรมธรรม์ประกันสุขภาพเฉพาะสำหรับโรงพยาบาลในเครือ BDMS เพื่อขยายฐานผู้ป่วยให้เพิ่มมากขึ้น และได้พัฒนาระบบสินไหมอัตโนมัติ (E-Claim) และบริการแสดงใบแจ้งยอดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Billing) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทประกันและผู้ป่วย

บริษัทเชื่อว่าการร่วมมือกับบริษัทประกัน จะช่วยเพิ่มความหลากหลายของโครงสร้างรายได้ของบริษัท จากการขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มผู้ป่วยที่มีประกันสุขภาพ และยังเป็นเพิ่มการใช้งานของสินทรัพย์ที่มีอยู่เดิมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการเติบโตของบริษัทอย่างยั่งยืน

- **พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์**

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ช่วยเร่งให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ ให้บริษัทสามารถพัฒนาการให้บริการ และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้รับบริการ โดยมีบริการให้คำปรึกษาทางการแพทย์แบบออนไลน์ (Telemedicine) การให้บริการตรวจเลือด ถีดวัคซีนและจัดส่งยาถึงบ้าน รวมทั้งมี Health Application เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพ การนัดหมายแพทย์ และสิทธิพิเศษต่างๆ นอกจากนี้บริษัทยังมีความร่วมมือกับแพลตฟอร์มตลาดสินค้าออนไลน์ชั้นนำ เพื่อให้สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลของบริษัทเข้าถึงได้ง่ายขึ้นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)

บริษัทให้ความสำคัญกับการก้าวสู่ความเป็น Smart Hospital โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์ และสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่แพทย์ ผู้ป่วย และญาติ

---

- **เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และมาตรฐานการรักษาพยาบาล**

บริษัทมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพ ความสามารถในการทำกำไร และการใช้งานของสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการดูแลคุณภาพการรักษาพยาบาลให้ได้มาตรฐาน และการให้ความร่วมมือกันระหว่างโรงพยาบาลในเครือข่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้ทรัพยากร และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

บริษัทยังมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพของศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านการรักษาพยาบาล (Center of Excellence) ตามคุณภาพมาตรฐานสากล Joint Commission International (JCI) และการร่วมมือทางด้านการแพทย์กับสถาบันชั้นนำของโลก ในการยกระดับมาตรฐานให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ